

Moció en defensa de la Llei de Memòria Democràtica de les Illes Balears

La conquesta i consolidació de la democràcia de les Illes Balears ha estat l'assoliment històric més significatiu de la nostra societat. L'assentament dels principis i valors democràtics que consagra la Constitució de 1978 fa la nostra societat més forta i constitueixen la més clara aposta de convivència en el futur (...).

La transformació de les institucions, de la societat civil i el recorregut de quatre dècades desde l'aprovació de l'Estatut d'Autonomia a les Illes Balears ens permet abordar la relació amb la història de la nostra democràcia des de la convicció que conèixer-la és la millor garantia per no repetir els errors del passat i, per tant, per assegurar el nostre futur sobre els pilars de la pau, la llibertat i la convivència.

La democràcia és una conquesta de la ciutadania i, per tant, cal conèixer d'on venim, commemorar aquesta conquesta, difondre'n els valors i preservar-la davant les amenaces de totalitarisme que, en el passat i en el present, l'envolten.

Per tot això, la societat té un deure de memòria amb les persones que van ser perseguides, empresonades, torturades i fins i tot van perdre la seva vida en defensa de la democràcia i la llibertat. Amb l'objectiu també de la recuperació, salvaguarda i difusió de la Memòria Democràtica, de la reivindicació dels valors democràtics i els drets i llibertats fonamentals al llarg de la nostra edat contemporània.

En aquest sentit, un element comú dels països democràtics és el reconeixement institucional i social a les persones, els col·lectius i les entitats que han contribuït perquè avui es pugui gaudir d'una democràcia. Recuperar el llegat democràtic d'aquestes persones i entitats, que en molts casos han estat represaliades, s'entén com una afirmació de les llibertats democràtiques i com a voluntat de consolidar un futur comú de convivència, concòrdia i pau.

En la nostra comunitat hem avançat aquests darrers vuit anys en memòria democràtica, però seguim tenint un deute pendent amb les persones i entitats que varen impulsar i defensar la democràcia durant la II República, amb aquelles que patiren repressió durant la Guerra Civil i la dictadura, i així mateix, amb aquelles que lluitaren activament pel restabliment de la democràcia durant la dictadura franquista i la Transició fins a l'aprovació del nostre Estatut d'Autonomia i que en molts casos també varen ser represaliades.

Per descarregar una còpia d'aquest document consulteu la següent pàgina web

Codi Segur de Validació 0699444e18cb45f697c7d8540a4d6ca5001

Url de validació <https://seu.arta.cat/absis/idi/arx/idiarxabsaweb/asp/verificadorfirma.asp>

Metadades Origen: Origen administració Estat d'elaboració: Original

La Llei de memòria i reconeixement democràtics de les Illes Balears, té per objecte el reconeixement i la garantia dels drets a la reparació, a la veritat i a la justícia de totes les víctimes de la Guerra Civil i la dictadura franquista. Així mateix, amb aquesta llei, aprovada amb un ampli consens, el Parlament de les Illes Balears condemna per primera vegada la dictadura franquista i rebutja qualsevol totalitarisme i règim antidemocràtic. Només des d'aquesta premissa democràtica podem restablir la memòria de les víctimes.

És important, des de les institucions democràtiques actuals, seguir coneixent quin va ser el cost humà del cop d'estat i de la Guerra Civil a les Illes Balears i, així mateix, reconèixer aquest cost humà amb nom i llinatges i fent memòria de qui va patir repressió durant la Guerra Civil, com a garanties de no-repetició i com a una forma de reparació prevista en els Principis i directrius bàsiques de Nacions Unides sobre el dret de les víctimes de violacions de les normes internacionals de drets humans i del dret humanitari a interposar recursos i obtenir reparacions (Resolució 2005/35 de la Comissió de Drets Humans de Nacions Unides, de 19 d'abril de 2005).

Aquesta és la memòria i el reconeixement democràtics de les víctimes de la Guerra Civil i la dictadura franquista que proposa aquesta llei i que li dona nom: una memòria col·lectiva que té com a referents la democràcia, però també el cost personal que ha suposat assolir-la en el temps, per difondre l'exemple i els valors d'aquestes persones a les generacions futures així com el propòsit de no caure en les errades i els abusos del passat.

L'aplicació de la Llei 2/2018 per a la recuperació de persones desaparegudes durant la Guerra Civil i el franquisme i de la Llei de memòria i reconeixement democràtics de les Illes Balears ha permès al nostre poble la instal·lació de les Pedres de la memòria en record de Llorenç Muntaner Riera, Joan Escanellas Moll, Bartomeu Ginard Genovard, Vicenç Miquel Piris (2021) i Andreu Servera Lago (2024).

Així com la consideració de la Creu dels caiguts a l'esplanada de Sant Salvador com a element contrari a la Memòria Democràtica, i que finalment es va poder demolir el març de 2024.

Al Ple del Parlament de les Illes Balears de 18 de juny, es va debatre la presa en consideració de la Proposició de Llei (RGE núm. 5317/2024) de derogació de la Llei 2/2018, de 13 d'abril, de memòria i reconeixement democràtics de les Illes Balears presentada pel Grup Parlamentari VOX. Aquesta va sortir endavant amb els vots dels grups PP, VOX i el diputat no adscrit, Xisco Cardona.

La derogació de la Llei seria un retrocés democràtic a conseqüència de l'aplicació dels acords programàtics signats ara fa un any entre el PP i VOX. Un retrocés imposat per l'extrema dreta i de la qual en serà còmplice el Partit Popular que amenaça de dinamitar els consensos estatutaris i fer-nos retrocedir quaranta anys.

Davant d'aquesta amenaça d'involució i retrocés en drets i llibertats, la societat civil i les entitats socials que s'han constituït en la "Plataforma en Defensa de la Memòria Democràtica", que duen anys treballant i lluitant en favor dels drets humans i de la memòria democràtica, mostren la nostra màxima preocupació i demanem que la Memòria Històrica segueixi sent una política d'Estat i que la seva aplicació es dugui a terme de manera efectiva, no depenent de la voluntat del govern de torn.

Els darrers fets de la política estatal han suposat que el passat 11 de juliol, des del carrer Bambú de Madrid, Santiago Abascal, dones l'ordre de retirar tots els suports que feren possible el Govern del Partit Popular el juny passat i d'aquesta manera, les 110 propostes acordades just fa un any queden sense validesa, entre d'elles, la derogació de la Llei de Memòria i reconeixements democràtics de les Illes Balears.

La presidenta Marga Prohens afirma que a partir d'ara el Partit Popular només executarà les polítiques que duia al seu programa electoral i, entre d'elles, la derogació d'aquesta llei no hi és.

Donada, la importància de mantenir i de seguir impulsant aquesta llei i el seu desenvolupament, que fou fruit de l'ample consens amb la societat civil d'aquesta comunitat, el Grup Unió Independents d'Artà i el grup PSIB/PSOE municipal, proposen al Ple de l'Ajuntament d'Artà, l'adopció dels següents acords:

1. Instar al Parlament de les Illes Balears a no donar suport a la derogació de la Llei de Memòria i reconeixements democràtics.
2. Instar al Govern de les Illes Balears a donar continuïtat a les polítiques públiques de memòria democràtica.
3. Instar el Govern de l'Estat a recórrer davant el Tribunal Constitucional les derogacions de les lleis autonòmiques de memòria democràtica.
4. Notificar aquest acord a les institucions esmentades: Govern de l'Estat, Govern de les Illes Balears i els grups parlamentaris del Parlament de les Illes Balears.

Artà, 22 de juliol de 2024